

29 Σεπτεμβρίου 2020

Όσιος Βαρσανούφιος: Οφείλομε να κατηγορούμε τον εαυτό μας και να ταπεινωνόμαστε, χωρίς ποτέ να απελπιζόμαστε!

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία / Χαριτωμένες παραινέσεις](#)

Όσιος Βαρσανούφιος, στάρετς της Όπτινα.

Χθες, 28 Ιουνίου 1908, εξομολογήθηκα στον Γέροντα, ότι λόγω κούρασης δεν έκαμα τον κανόνα μου. Ο Θεός να σε συγχωρέσει μου είπε.

Πρέπει όμως συ να κατηγορείς τον εαυτό σου. Αυτό μας εδίδαξαν οι μεγάλοι μας Γέροντες.

Η αυτομεμψία πάντοτε είναι ωφέλεια.

Ο Αββάς Δωρόθεος και ο άγιος Ιωάννης της Κλίμακος λένε, πως η αυτομεμψία είναι μια αφανής άσκηση· μια άσκηση, που δεν φαίνεται· όπως η ωρίμανση του ανθρώπου.

Από μικρό παιδί σιγά-σιγά γίνεται άνδρας.

Κατά τον ίδιο τρόπο και η πνευματική μας ενηλικίωση με την αυτομεμψία, περνάει απαρατήρητη.

Πήγα στον Γέροντα το βράδυ για την καθιερωμένη ευλογία. Δεν πρόλαβα να ανοίξω το στόμα μου και εκείνος άρχισε: Ολόκληρη η ανθρωπότητα μπορεί να διαιρεθώ σε δύο κατηγορίες: στους Φαρισαίους και στους Τελώνες.

Οι πρώτοι είναι εκείνοι που χάνονται· και οι δεύτεροι είναι εκείνοι που σώζονται.

Φύλαξέ το αυτό· να αναγνωρίζεις την δική σου αμαρτωλότητα. αυτό είναι το πολυτιμότερο πράγμα ενώπιον του Θεού.

Τι ήταν αυτό που έσωσε τον Τελώνη; Η αναγνώριση της αμαρτωλότητάς του. Τίποτε άλλο.

«Ο Θεός, ιλάσθητί μοι τω αμαρτωλώ» (Λουκ. 18,13). Αυτή η προσευχή μας έχει παραδοθή εδώ και δύο χιλιάδες χρόνια.

Πρόσεξε. Ο Τελώνης ομολόγησε ότι είναι αμαρτωλός, αλλά με ελπίδα στο έλεος του Θεού. Χωρίς ελπίδα είναι αδύνατο να σωθούμε.

Ο Κύριος είπε: «Δεν ήρθα για τους δικαίους, αλλά για τους αμαρτωλούς» (Λουκ. 5,32). Ποίους εννοεί δίκαιους εδώ; Εννοεί φυσικά εκείνους, που δεν θεωρούν τον εαυτό τους αμαρτωλό, έστω κι αν είναι αμαρτωλοί... «ο Θεός υπερηφάνοις αντιτάσσεται, ταπεινοίς δε δίδωσι χάριν» (Ιακ. 4,6).

Δεν λέει: ο Θεός αντιτάσσεται στους πόρνους ή στους φθονερούς ή σε κάποιους άλλους.

Λέει: ο Θεός αντιτάσσεται στους υπερήφανους. Διότι αυτό είναι ιδίωμα των δαιμόνων. Ο υπερήφανος, κατά κάποιο τρόπο, εξομοιώνεται με τον διάβολο...

* * *

Ένα βράδυ αφού εξομολογήθηκα τις αμαρτίες και αδυναμίες μου, που διέπραξα κατά την διάρκεια της ημέρας, ο π. Βαρσανούφιος μου μίλησε για την αυτομεμψία.

Αυτό που είχα καλά καταλάβει από την διδασκαλία του Γέροντα ήταν, ότι για τις όποιες αδυναμίες μας οφείλομε να κατηγορούμε τον εαυτό μας και να

ταπειωνόμαστε, χωρίς ποτέ να απελπιζόμαστε.

Ό,τι κι αν μας συμβή. Αλλά και να τα λέμε όλα στον Γέροντα.

«Ο Θεός μας συγχωρεί», είπε ο Γέροντας, «ο Θεός μας συγχωρεί. Να έχεις αυτομεμψία.

Δεν είναι δα και τόσο δύσκολο να κατηγορείς τον εαυτό σου! Και όμως υπάρχουν άνθρωποι, που ούτε αυτό θέλουν να κάμουν.

Πιο δύσκολο είναι να 'σηκώσεις' κατηγορία από τον αδελφό σου, παρά να κατηγορείς τον εαυτό σου.

Από την άλλη, αν κατηγορούμε τον εαυτό μας, χωρίς να πολεμούμε και τα πάθη μας -αν τρώμε και κοιμόμαστε χωρίς μέτρο- τέτοιου είδους αυτομεμψία είναι άκριτη και ανώφελη.

Ωφέλεια από την αυτομεμψία έχουμε, όταν κατηγορούμε τον εαυτό μας για τις ακούσιες αμαρτίες μας.

Όταν, στον αγώνα κατά των παθών, νικιόμαστε από αυτά, αλλά έχουμε αυτομεμψία, μετανοούμε· ταπειωνόμαστε και συνεχίζουμε τον αγώνα· προχωρούμε μπροστά με σταθερότητα».

Κατά καιρούς, ο Γέροντας, έλεγε πως θα τον επισκεφθούν «ψυχές ευλογημένες».

Και επεξηγούσε.

Ευλογημένος είναι ο άνθρωπος, ο προσγειωμένος και ρεαλιστής· αυτός που έχει αυτομεμψία, που αναγνωρίζει την αδυναμία του και την αμαρτωλότητά του· και έχει γι' αυτό και γερή πίστη στον Θεό.

Από το βιβλίο του Οσίου Στάρετς Νίκωνος Μπελιάεφ, "Ρήματα ζωής, Το ημερολόγιο", έκδοση Ιεράς Μητροπόλεως Νικοπόλεως Πρέβεζας.